

Եվրոպայում անվտանգության և
համագործակցության կազմակերպություն
Երևանյան գրասենյակ

Ծրագիրը ֆինանսավորվել է
Եվրոպական միության կողմից

Ծրագիրը
համաֆինանսավորվել է
ԵԱՀԿ Երևանյան
գրասենյակի կողմից

Իրականացնող՝
Իրավաբանների
հայկական
ասոցիացիա

Գործընկեր՝
Ինֆորմացիայի ազատության
կենտրոն

Իրականացնող՝
«Էլեգիա»
մշակութային ՀԿ

«ԷԼԵԳԻԱ» ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲԱՐԵՎԱՐՔՈՒԹՅԱՆ ԱՍՐԱՊՆԴՄԱՆ ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄ ՀՀ ԲՈՒՀԵՐՈՒՄ» ԾՐԱԳՐԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Հակակոռուպցիոն կրթության և բարեվարքության ամրապնդման մշտադիտարկում ՀՀ Բուհերում» ծրագիրը իրականացրել է «Էլեգիա» մշակութային հասարակական կազմակերպությունը՝ «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության և «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության հետ համագործակցությամբ գործարկվող «Կոռուպցիայի դեմ պայքարի բազմակողմանի խթանում» ծրագրով տրամադրված փոքր ենթադրամաշնորհների շրջանակներում: Ծրագրի բյուջեն կազմել է 1,265,200 ՀՀ դրամ, որից 865,200 ՀՀ դրամը տրամադրվել է «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության կողմից: Ծրագրի տևողությունն է՝ 2016 թվականի ապրիլի 1-ից մինչև հունիսի 1-ը:

«Կոռուպցիայի դեմ պայքարի բազմակողմանի խթանում» ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից և համաֆինանսավորվում է ԵԱՀԿ Երևանյան գրասենյակի կողմից:

ք. Երևան

2016թ.

**«Հակակոռուպցիոն կրթության և բարեվարքության ամրապնդման մշտադիտարկում ՀՀ
Բուհերում» ծրագրի հաշվետվություն**

Սույնով «Էլեգիա» մշակութային հասարակական կազմակերպությունը ներկայացնում է **«Հակակոռուպցիոն կրթության և բարեվարքության ամրապնդման մշտադիտարկում ՀՀ
Բուհերում»** ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) վերջնական հաշվետվությունը:

Ծրագիրն իրականացրել է «Էլեգիա» մշակութային հասարակական կազմակերպությունը՝ «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության և «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության հետ համագործակցությամբ գործարկվող «Կոռուպցիայի դեմ պայքարի բազմակողմանի խթանում» ծրագրով տրամադրված փոքր ենթադրամաշնորհների շրջանակներում:

Ծրագրի բյուջեն կազմել է 1,265,200 ՀՀ դրամ, որից 865,200 դրամը տրամադրվել է «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության կողմից, իսկ 400,000 դրամը ներդրվել է «Էլեգիա» մշակութային հասարակական կազմակերպության կողմից:

Ֆինանսական հաշվետվությունը ներկայացված է առանձին՝ «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության դամաշնորհների հարցերով համակարգողին:

Ծրագրի տևողությունը կազմել է երկու ամիս: Ծրագրի իրականացումը մեկնարկվել է 2016 թ. ապրիլ 1-ից և ավարտվել նույն թվականի հունիսի 1-ին:

Ծրագրի նպատակները.

Ծրագրի հիմնական նպատակներն էին մշտադիտարկման միջոցով՝

1. Ուսումնասիրել ՀՀ ԲՈԻՀ-երում կոռուպցիոն ռիսկերի պատճառները և նրանց կանխարգելման ուղղությամբ տարվող աշխատանքների արդյունավետությունը.
2. Հետազոտել ՀՀ ԲՈԻՀ-երում իրականացվող բարեվարքության գծով դասավանդվող առարկաների արդյունավետությունը.
3. Պարզել, թե ինչպե՞ս են ուսանողները կարողանում գործնականում կիրառել բարեվարքության գծով իրենց ստացած գիտելիքները և հմտությունները:

Ծրագրի իրականացման մեթոդաբանությունը.

Ծրագիրը իրականացնելու համար կիրառվել է հետևյալ մեթոդաբանությունը.

1. Մշակվել է սոցիոլոգիական հարցումների հարցաթերթ.
2. Կատարվել են սոցիոլոգիական հարցումներ ՀՀ 9 համալսարաններում՝ պատահական ընտրանքի սկզբունքով ընտրված ուսանողների, դասախոսների և ծնողների շրջանում: Սոցիոլոգիական հարցմանը մասնակցել են 350 ուսանողներ, 25 դասախոսներ և 43 ծնողներ.
3. Հարցազրույցներ ԲՈԻՀ-երի ադմինիստրացիայի շրջանում.

4. Հարցազրույցներ ՀՀ Ազգային Ժողովի Գիտության և Կրթության, Սպորտի և Երիտասարդության մշտական հանձնաժողովի փորձագետների հետ.
5. Հարցազրույցներ ՀՀ Գիտության և Կրթության նախարարության, Կրթության Ազգային Ինստիտուտի տնօրենի և փորձագետների հետ:

Սոցիոլոգիական հարցումներ են կատարվել հետևյալ ԲՈԻՀ-երում.

1. Երևանի Պետական Համալսարան, հարցմանը մասնակցել է 35 ուսանող.
2. Հայկական Պետական Մանկավարժական Համալսարան, հարցմանը մասնակցել է 41 ուսանող.
3. Երևանի Ճարտարագիտական Համալսարան, հարցմանը մասնակցել է 30 ուսանող.
4. Երևանի Պետական Բժշկական Համալսարան, հարցմանը մասնակցել է 40 ուսանող.
5. Գյումրու Պետական Մանկավարժական Համալսարան, հարցմանը մասնակցել է 66 ուսանող.
6. ՀՀ Պետական Կառավարման Ակադեմիա, հարցմանը մասնակցել է 31 ուսանող.
7. Հայաստանի Պետական Ճարտարագիտական Համալսարան, հարցմանը մասնակցել է 30 ուսանող.
8. Եվրոպական կրթական տարածաշրջանային ակադեմիա, հարցմանը մասնակցել է 36 ուսանող.
9. Երևանի Մովսես Խորենացու անվան համալսարան, հարցմանը մասնակցել է 41 ուսանող:

Մշտադիտարկման արդյունքները.

«Կոռուպցիայի կանխարգելումը և բարեվարքության ամրապնդումը ՀՀ կրթական համակարգում» մշտադիտարկման արդյունքներին կարող եք ծանոթանալ սույն հաշվետվության կից ներկայացված Հավելված 1-ում: Մշտադիտարկման արդյունքների հիման վրա կազմված առաջարկությունները տրամադրվել են Հայաստանի ՔՀԿ-ների հակակոռուպցիոն կոալիցիային:

Մշտադիտարկման արդյունքների ամփոփումը

2016 թվականի հունիսի 1-ին Երևանի «Կոնգրես» հյուրանոցում կազմակերպվեց հետազոտության արդյունքների կլոր սեղան-քննարկում:

Կլոր սեղան-քննարկմանը ներկա էին 30 մասնակից, որոնց թվում էին ԲՈԻՀ-երի դասախոսներ և ադմինիստրացիայի ներկայացուցիչներ Հայաստանի ՔՀԿ-ների հակակոռուպցիոն կոալիցիայի կառավարման խորհրդի անդամներ, ՀՀ Գիտության և Կրթության Ազգային Ինստիտուտի, ՀՀ Ազգային Ժողովի Գիտության և Կրթության, Սպորտի և Երիտասարդության մշտական հանձնաժողովի փորձագետներ, «Բաց Հասարակություն» Հիմնադրամի համապատասխան մասնագետներ, այլ շահագրգիռ հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ և ուսանողներ:

Միջոցառմանը բացման խոսքով հանդես եկան «Էլեգիա» մշակութային հասարակական կազմակերպության նախագահ Հարություն Ալեքսանյանը և «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության նախագահ, Հայաստանի ՔՀԿ-ների հակակոռուպցիոն կոալիցիայի քարտուղարության համակարգող Կարեն Զադոյանը: Բացման խոսքերին հետևեց ներկայացված զեկույցի և մշտադիտարկման արդյունքների բուռն քննարկումներ: Առաձնապես կարևոր և օգտակար էին մասնակիցների ներկայացրած առաջարկությունները, որոնց մի մասն ընդգրկվեց հետազոտության արդյունքներում, իսկ մյուս մասը հաշվի կառնվի հաջորդ ուսումնասիրությունների ընթացքում:

Կլոր սեղան հանդիպումից հետո բոլոր մասնակիցներին տրամադրվեց հետազոտության արդյունքում հրապարակված հետազոտությունը:

Մշտադիտարկման հետազոտության հրատարակումը և տարածումը.

Մշտադիտարկման և ուսումնասիրությունների արդյունքում հրապարակվել է «Կոռուպցիայի կանխարգելումը և բարեվարքության ամրապնդումը ՀՀ կրթական համակարգում» համապարփակ հետազոտությունը (Տե՛ս Հավելված 1), որը տպագրվել է «Էդիթ Պրինտ» հրատարակչությունում, 200 օրինակ տպաքանակով:

Հետազոտությունում ամփոփվել են.

1. Մշտադիտարկման արդյունքում ձեռք բերված և համակարգված հայտնաբերումները.
2. Առաջարկություններ ԲՈԻՀ-երում կոռուպցիոն ռիսկերի կանխարգելման ուղղությամբ.
3. Առաջարկություններ ՀՀ 2015-2018թթ հակակոռուպցիոն ռազմավարության և դրանց միջոցառումների իրականացման ծրագրում տեղ գտած գործողությունների կատարման ուղղությամբ:

Հետազոտությունը տարածվել է ԲՈԻՀ-երի և բոլոր շահառու կազմակերպությունների շրջանում:

Հարություն Ալեքսանյան

«Էլեգիա» մշակութային հասարակական կազմակերպության նախագահ,

Ծրագրի ղեկավար

«07» հունիս, 2016թ.